

Dlouhodobý záměr
Pedagogické fakulty
Univerzity Karlovy v Praze
pro léta 2011 - 2015



Praha 2011

OBSAH

POSLÁNÍ PEDAGOGICKÉ FAKULTY	3
1. VĚDA A VÝZKUM.....	4
Současný stav	4
Strategické záměry	6
Nástroje.....	7
2. STUDIUM.....	8
Současný stav	8
Strategické záměry	10
Nástroje.....	11
3. ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE	14
Současný stav	14
Strategické záměry	16
Nástroje.....	17
4. ROZVOJ A ZABEZPEČENÍ ČINNOSTÍ FAKULTY	18
Současný stav	18
Strategické záměry	22
Nástroje.....	23

Dlouhodobý záměr

Pedagogické fakulty

Univerzity Karlovy v Praze

pro léta 2011 - 2015

VIZE

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze profilovaná jako standardní součást výzkumné univerzity, respektovaná jako významný představitel bádání v oblasti věd o výchově a vzdělávání a jako instituce poskytující kvalitní vzdělávání učitelů, vychovatelů i dalších pedagogických pracovníků s adekvátním personálním, materiálním a ekonomickým zázemím.

Poslání Pedagogické fakulty

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze (dále jen "Pedagogická fakulta", nebo "fakulta") je organickou součástí Univerzity Karlovy v Praze (dále jen "univerzita"), která je světově uznávanou univerzitní veřejnou vysokou školou s mnohaletou akademickou tradicí, rozvíjející se jako vrcholné centrum vzdělanosti, nezávislého bádání a tvůrčí činnosti a v propojení s tím i jako místo uchovávání a předávání trvalých hodnot, poznatků a dovedností příštím generacím. K tomuto úsilí, deklarovanému v Dlouhodobém záměru Univerzity Karlovy v Praze pro léta 2011-2015, se Pedagogická fakulta jako součást univerzity a jedna z jejích největších fakult plně hlásí a ve svém dlouhodobém záměru z tohoto zásadního strategického dokumentu vychází. Do Dlouhodobého záměru Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze pro léta 2011-2015 byly též promítnuty závěry a doporučení, které vyplynuly z hodnocení Pedagogické fakulty cíleného na komplexní posouzení kvality akreditovaných činností provedeného Akreditační komisí počátkem roku 2011.

Pedagogická fakulta, v souladu s profilací Univerzity Karlovy v Praze jako univerzity výzkumné, spatřuje svůj prioritní úkol v rozvoji vědecké, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti, jejíž kvalita je nutnou podmínkou i zvýrazňovaným faktorem ovlivňujícím kvalitu činnosti vzdělávací. Na fakultě uskutečňovaná vědecká a výzkumná činnost je orientována především do oblasti věd o výchově a vzdělávání a na tomto poli též fakulta zaujímá jedno z předních míst mezi obdobně orientovanými pracovišti v České republice.

Výsledky bádání v rámci základního a aplikovaného výzkumu se fakulta usiluje rozvíjet základy pedagogických věd, jejich teorii a metodologii a napomáhat inovacím ve výchově a vzdělávání a proměně vzdělávací soustavy, jak to odpovídá požadavkům, které na ni klade společnost vědění. V popředí zájmu je efektivní příprava pedagogických pracovníků, jakožto vůdčích aktérů požadovaných změn, garantů komplexní edukační péče o děti, mládež i dospělé v celoživotním vzdělávacím programu.

Pedagogická fakulta naplňuje své vzdělávací poslání v oblasti vysokoškolské přípravy a celoživotního vzdělávání učitelů, vychovatelů i dalších pedagogických pracovníků. Studenty vzdělává ve velmi širokém spektru studijních programů a studijních oborů, do nichž jsou plně implementovány standardy Akreditační komise pro oblast pedagogicko-psychologickou, univerzitní a oborovou přípravu. Komplexností svého zaměření na celé spektrum oborů, pokrývajících problematiku vzdělávání v celé jeho šíři, od předškolní pedagogiky až ke vzdělávání dospělých, přísluší fakultě v rámci univerzity specifické postavení.

Pedagogická fakulta usiluje o to, aby její vědecká, výzkumná, umělecká a další tvůrčí činnost byla s její činností vzdělávací co nejorganičtěji propojena. Usiluje o to, aby se výsledky vědy a výzkumu promítaly do kvality výuky a badatelská orientace se tak stávala zdrojem inovace vzdělávacích strategií jak po stránce obsahové, tak metodologické a aby pracoviště fakulty své úkoly pedagogické a výzkumné vzájemně integrovala. Fakulta usiluje rovněž o to, aby se její pracoviště zapojovala do evropské i širší mezinárodní vědeckovýzkumné spolupráce při vytváření a realizaci společných badatelských projektů a dalších odborných aktivit, které jsou též prostřednictvím navazujících mobilit efektivním nástrojem zkvalitnění přípravy doktorandů a mladých akademických pracovníků a rozvoje mezinárodní spolupráce fakulty.

1. Věda a výzkum

Cíl: zkvalitňovat vědeckou, výzkumnou, uměleckou a další tvůrčí činnost fakulty a posilovat její propojení s činností vzdělávací

Současný stav

Vědecká, výzkumná, umělecká a další tvůrčí činnost Pedagogické fakulty patří k jejím hlavním strategickým záměrům a je jí též věnována, zejména v posledních letech, rostoucí pozornost. Tematicky vychází z odborného zaměření kateder a ústavů fakulty a je jimi garantována. Takto je též organicky propojena s odborným zaměřením akreditovaných studijních programů a studijních oborů, které jednotlivá pracoviště zabezpečují.

Se svými dvaceti dvěma katedrami a ústavu zahrnuje fakulta širokou škálu oborů, od disciplín pedagogických přes přírodovědná, humanitní a filologická studia až k oblastem uměleckým. Důraz je při tom kladen na vědecký rozvoj všech oborů, především pak základních disciplín učitelského vzdělávání a na rozvíjení oborových didaktik jako vědních disciplín. Zaměření hlavních badatelských činností Pedagogické fakulty bylo jejím dlouhodobým záměrem pro léta 2007 – 2010 orientováno především do následujících integrujících oblastí: perspektivy rozvoje vzdělávání ve společnosti vědění; determinanty, podmínky a realizační strategie rozvoje české školy pro společnost vědění; didaktická transmise a transformace poznání v podmínkách narůstajícího významu vzdělání, se zřetelem ke konkrétním vzdělávacím obsahům a metodickým postupům; proměny edukačního prostředí v kontextu rozvoje informačních a komunikačních technologií; význam umění a estetického prožívání pro kultivaci osobnosti a její smysluplnou životní orientaci; charakteristiky psychického rozvoje současných dětí a mládeže, zkoumání možností pozitivního ovlivňování jejich vzdělávací úspěšnosti a eliminace překážek, které se tomu kladou do cesty; problematika výuky a

perspektiv uplatnění talentovaných dětí a mládeže; přístupy k učiteli jako k vůdčímu aktéru proměny současné školy, analýza kompetencí zajišťujících kvalitu učitelského povolání; perspektivy výchovy, vzdělávání a společenského začleňování lidí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pedagogická fakulta klade důraz na posilování a zvyšování kvality vědecké, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti a jejích výstupů, což jí dovoluje kvalitní odborná základna řady jejích pracovišť. Tento záměr se v oblastech výzkumu pedagogicko-psychologických disciplín, některých oborových didaktik i některých směrů oborově orientovaného výzkumu daří velmi úspěšně naplňovat. Přesvědčivým dokladem je zejména získání a úspěšné obhájení šesti výzkumných záměrů v předchozím období, ustavení a aktuální působení Centra základního výzkumu školního vzdělávání, získání a úspěšné řešení probíhajícího Výzkumného záměru MSM 0021620862 Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání, zapojení pracovníků fakulty do projektů 5. a 6. rámcového programu v uplynulém období i aktuální zapojení fakulty do 7. rámcového programu ELDEL, získání osmdesáti projektů a grantů tuzemských poskytovatelů, z toho dvacetí dvou projektů GAČR a GAAV, ale též získání a úspěšné řešení třiceti tří projektů ESF a dalších projektů v rámci mezinárodní spolupráce v posledních pěti letech.

S rozvojem vědy a výzkumu úzce souvisí i úspěšné rozvíjení mezinárodní spolupráce. Průběžně dochází k růstu počtu mobilit akademických pracovníků i růstu počtu zahraničních institucí, s nimiž pracoviště fakulty vstupují do řešení mezinárodních projektů a dalších forem spolupráce ve vědecké, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti. Tato spolupráce se pozitivně promítá do činnosti pedagogické a podporuje i rozšiřování mobilit studentů.

Z hlediska publikační aktivity, hodnocené počtem získaných bodů dle Metodiky hodnocení výsledků odborných organizací, vykazuje fakulta relativně dobré výsledky a v rámci pedagogických fakult patří k nejúspěšnějším. Přesto nelze tento počet považovat za uspokojivý, a to zvláště v segmentu odborných impaktovaných periodik. V této souvislosti je třeba upozornit, že metodika není obecně nakloněna humanitním oborům, jež jsou předmětem výzkumné činnosti většiny fakultních kateder a ústavů, a pro mnohé z nich jsou příležitosti publikovat v hodnocených impaktovaných časopisech značně omezené. Na bodovém zisku se též odráží, že články ve sbornících, které spolu s učebnicemi představují nejčastější publikační výstupy pracovišť fakulty, nejsou bodově hodnoceny, stejně jako publikace v zahraničních vědeckých časopisech neuváděných v registru.

Dokladem vědecké úrovně fakulty a jejích garantujících pracovišť jsou oprávnění konat habilitace a profesorská jmenovací řízení a realizovat doktorská studia. Fakulta má v současné době akreditace pro habilitace celkem v osmi oborech a pro profesorská řízení v sedmi z nich, přičemž usiluje o rozšíření těchto oprávnění především v didaktikách. Doktorská studia jsou na fakultě realizována v celkem devíti oborech, což je nejvyšší počet mezi pedagogickými fakultami v ČR. Svědčí to o podpoře, kterou fakulta v souladu s intencemi univerzity doktorským studiím věnuje. Zvýšená pozornost se také soustřeďuje na propojení doktorských studií s vědeckou činností pracovišť, na kvalitu disertačních prací, publikační činnost a grantovou aktivitu doktorandů, na jejich zapojení do mezinárodní spolupráce a aktivní účast na vědeckých konferencích.

Strategické záměry

1. Posilovat vědeckou a výzkumnou činnost fakulty a podporovat vědecký rozvoj oborů zde pěstovaných, zvláště pak oborů profilujících, včetně výzkumů interdisciplinárních a komparativních.
2. Rozvíjet badatelskou činnost orientovanou do oblasti věd o výchově a vzdělávání, přispívat k rozvoji jejich teoretických základů a metodologie a upevňovat významné postavení fakulty mezi pracovišti obdobného zaměření.
3. Podporovat rozvoj základních disciplín učitelského vzdělávání a oborových didaktik jako vědních disciplín.
4. Větší měrou propojit výzkumný potenciál fakulty s externími subjekty, zvláště pak subjekty působícími v oblasti vzdělávání včetně centrálních institucí a participací na projektech aplikovaného výzkumu, expertních a analytických činnostech.
5. Rozvíjet efektivní spolupráci s domácími i zahraničními vědeckými pracovišti tak, aby badatelská činnost uskutečňovaná na fakultě odpovídala úrovni předních badatelsky orientovaných pracovišť zahraničních.
6. Zvýšit aktivitu a úspěšnost fakulty v grantových soutěžích, vypisovaných grantovými agenturami v České republice i agenturami mezinárodními.
7. Usilovat o vyšší zapojení kateder a ústavů do 7. a 8. rámcového programu EU.
8. Podporovat publikační aktivitu kateder a ústavů a zvyšovat úspěšnost fakulty v počtu uznaných výsledků.
9. Podporovat rovnoměrnější zapojení pracovišť fakulty do vědecké, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti, včetně podávání projektů a publikační činnosti
10. Klást důraz na zvyšování kvality vědecké, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti a jejich výstupů a prohloubit systém vnitřní evaluace výsledků vědecké činnosti.
11. Podporovat záměr univerzity ve směru revize Metodiky hodnocení výsledků výzkumu, vývoje a inovací tak, aby více respektovala specifikum humanitních oborů.
12. Pojímat doktorské studijní programy jako prioritu vzdělávací činnosti v souladu s prioritním významem doktorských studií na výzkumné univerzitě a všestranně pečovat o jejich vysokou úroveň a rozvoj.
13. Podporovat propojení vědecké a výzkumné činnosti s kvalitativním rozvojem doktorských studijních programů a vazbu doktorských studií na vědeckou činnost školicích pracovišť.
14. Usilovat o zachování stávajících akreditačních oprávnění realizovat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem a o jejich rozšiřování v oborech pěstovaných na fakultě.
15. Dbát o graduační a odborný růst pracovníků fakulty a o vytváření podmínek podporujících zapojování mladých pracovníků do badatelské práce.
16. Rozvíjet ediční činnost fakulty a zajišťovat moderní knihovnické služby včetně činností umožňujících přístup k elektronickým informačním zdrojům.

Nástroje

- a) Podporovat vědeckou a výzkumnou činnost kateder a ústavů fakulty a vědecký rozvoj jimi pěstovaných oborů vytvořením a aplikováním systému manažerských opatření organizačního a ekonomického charakteru.
- b) Klást v souladu s badatelskými kapacitami fakulty tematický důraz na kontinuitu rozvoje integrujících oblastí badatelských aktivit deklarovaných dlouhodobým záměrem fakulty pro léta 2007 – 2010.
- c) Činnost Centra základního výzkumu školního vzdělávání završit zhodnocením výsledků a externí oponenturou v roce 2012 na vysoké úrovni a usilovat o zajištění podmínek pro kontinuitu realizovaných badatelských aktivit.
- d) Připravit závěrečné oponentní řízení Výzkumného záměru Učitelská profese v měnících se nárocích na vzdělávání tak, aby proběhlo na vysoké úrovni a posílilo prestiž fakulty jako významného badatelského pracoviště univerzity; navázat na badatelské aktivity realizované ve výzkumném záměru a aktualizovat dosažené výsledky v úsilí o zvýšení edukační efektivity české školy a činnosti jejich učitelů.
- e) Vytvářet koncepční, organizační a akreditační předpoklady pro etablování oborových didaktik jako plnohodnotných vědních disciplín.
- f) Podporovat vědeckou spolupráci s dalšími subjekty vědy a výzkumu v rámci ČR a vytvářet vhodné podmínky pro navazování a prohlubování této spolupráce.
- g) Podporovat zapojení kateder a ústavů fakulty do evropské i širší mezinárodní vědeckovýzkumné spolupráce při vytváření a realizaci společných badatelských projektů.
- h) Efektivněji využívat pro vědecký výzkum možností, nabízených grantovými agenturami. Optimalizovat podmínky pro podávání a řešení projektů, včetně vytváření motivačních stimulů a poskytování organizační pomoci.
- i) Zkvalitnit přípravu přihlášek do grantových soutěží, jmenovitě do soutěží vypisovaných GA ČR, TA ČR, GA AV ČR a rezortními grantovými agenturami; zvýšit úsilí o zapojení se do 7. a 8. rámcového programu EU.
- j) Vytvořit systém motivace zvyšování kvality vědecké, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti a sledovaných ukazatelů jejich výstupů; vytvářet nástroje na podporu publikační činnosti, zejména pak monografií a článků v hodnocených, resp. impaktovaných časopisech.
- k) Rozvinout systém hodnocení vědeckovýzkumné činnosti, rozpracovat evaluační kritéria kvality vědecké, výzkumné, umělecké a další tvůrčí činnosti realizované na fakultě a zabudovat je do systému vnitřního hodnocení fakulty na úrovni fakulty, pracovišť i jednotlivců.
- l) Aktualizovat metodiku hodnocení vědeckého výkonu práce kateder a ústavů a využívat ji v rámci vícekriteriálního hodnocení pracovišť fakulty jako jednoho z nástrojů podpory vědecké činnosti fakulty s vazbou na rozpočty pracovišť i zařazování do mzdových tříd.
- m) Dbát o další zkvalitňování doktorského studia a o zvýšení jeho efektivity cestou rozpracování standardů kvantity a kvality vědecké práce doktorandů a aplikace metodiky posuzování kvality studentů a absolventů doktorského studia všech studijních programů.
- n) Zabezpečit navázání studijních plánů všech doktorandů na vědecké projekty školícího pracoviště a u prezenčních doktorandů implementovat povinnost absolvování zahraniční stáže.

- o) Zvýšit aktivitu a úspěšnost doktorandů při podávání přihlášek do grantové soutěže Grantové agentury Univerzity Karlovy.
- p) Zvýšit úspěšnost dokončování doktorských studií přijetím opatření sledujících sjednocení jejich organizace a hodnocení v rámci fakulty, včetně precizace povinností školitelů a zlepšení jejich podmínek pro vedení doktorandů.
- q) Usilovat o rozšíření doktorského studia na fakultě o další obory; usilovat o akreditace vybraných doktorských studijních programů v anglickém jazyce.
- r) Věnovat pozornost reakreditacím stávajících oprávnění k habilitačním řízením a řízením ke jmenování profesorem a v závislosti na výsledcích vnitrofakultní evaluace vědecké a graduační kvality garantujících pracovišť usilovat o získávání nových akreditačních oprávnění.
- s) Podporovat zapojování mladých pracovníků fakulty do výzkumných a publikačních aktivit, vytvářet podmínky pro absolvování zahraničních stáží, účast na konferencích, publikování ve fakultou vydávaných časopisech a monografiích.
- t) Zvýšit počet recenzovaných neimpaktovaných časopisů vydávaných v současné době fakultou, zařazených do seznamu uznaných periodik NRRE, a tak přispět k rozšíření publikačních možností akademických pracovníků a studentů fakulty.
- u) Pokračovat v úsilí o získání impact faktoru pro časopis Pedagogika, který je u nás předním vědeckým časopisem z oblasti věd o výchově a vzdělávání, s dlouhou tradicí a vysokou prestiží; podpořit úsilí o získání impact faktoru také pro časopis Orbis scholae, který si vytváří nadějnou mezinárodní pozici vydáváním anglických čísel, publikacemi příspěvků významných zahraničních odborníků a zahraničními citacemi.
- v) Připravit novou koncepci činnosti fakulturního vydavatelství, tak aby co nejlépe sloužilo potřebám fakulty a napomáhalo široké publicitě vědeckých výsledků kateder a ústavů.

2. Studium

Cíl: zkvalitňovat veškerou vzdělávací činnost a být pro uchazeče o vysokoškolskou přípravu i celoživotní vzdělávání pedagogických pracovníků preferovanou vzdělávací institucí.

Současný stav

Pedagogická fakulta se při naplňování svého vzdělávacího poslání orientuje prioritně do oblasti vysokoškolské přípravy a celoživotního vzdělávání učitelů, vychovatelů a dalších pedagogických pracovníků, včetně vzdělávání manažerů. Uchazečům nabízí řadu bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů, jejichž koncepce reflektuje evropské trendy přípravy učitelů, i vzdělávacích programů celoživotního vzdělávání v širokém spektru oborů a specializací. Portfolio akreditovaných studijních programů a oborů fakulty lze současně považovat z hlediska dlouhodobého záměru za stabilizované. Na základě výsledku hodnocení Pedagogické fakulty a na základě hodnocení doktorských studijních programů Pedagogické fakulty provedeného Akreditační komisí počátkem roku 2011 byla platnost akreditace bakalářských a navazujících magisterských studijních programů a jejich oborů prodloužena na dobu 6 let a platnost akreditace doktorských studijních oborů fakulty na 8 let, resp. na 4 roky.

Pedagogická fakulta zabezpečuje 4 bakalářské studijní programy a v jejich rámci 29 studijních oborů, 5 navazujících magisterských studijních programů s 26 studijními obory, 1 nestrukturovaný pětiletý magisterský studijní program, 5 doktorských studijních programů, resp. 9 doktorských studijních oborů a značný počet vzdělávacích programů v rámci celoživotního vzdělávání. K počátku roku 2011 studovalo na fakultě v bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech celkem 5087 studentů, z toho 3972 studentů v prezenční formě studia a 1115 studentů v kombinované formě. Velká většina studentů fakulty je zapsána do strukturovaných studijních programů, do nichž byly od akademického roku 2006/2007 restrukturovány dřívější pětileté magisterské studijní programy v rámci reformy studia dle boloňského procesu. Příprava učitelů je tak nyní na fakultě realizována v modelu neučitelských bakalářských studií se zaměřením na vzdělávání a navazujících magisterských studií učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro druhý stupeň základní školy a pro školy střední. V pětiletých nedělených magisterských studijních programech studují pouze studenti Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, studenti dobíhajících učitelských studií a studenti neučitelských studií.

Ve všech strukturovaných i nestrukturovaných bakalářských a magisterských studijních programech a oborech, vyjma dobíhajících studií, byl již plně uplatněn kreditní systém. Jeho jednotné zavedení na univerzitě podpořilo prostupnost studijních programů v rámci fakulty a univerzity i flexibilitu tvorby vlastního kurikula, především pak z hlediska výběru předmětů z oblasti univerzitního základu, resp. volitelných předmětů z nabídky v rámci celé univerzity. Fakulta dosud nevyužívá kreditní systém pro řízení a kontrolu doktorských studií. Uplatnění kreditního systému též v doktorských studijních programech je třeba zvažovat.

Jen menší část studijních oborů zabezpečovaných fakultou je akreditována pro jednooborovou variantu studia. Většina studijních oborů je akreditována pro dvouoborovou variantu a vyučována ve studijních dvoukombinacích. V bakalářském i magisterském studiu se přitom jedná shodně o 53 dvouoborových kombinací, v nichž studium probíhá. Toto množství kombinací na jedné straně vychází vstříc uchazečům o studium, na straně druhé však navozuje rozvrhové a kapacitní problémy při organizaci studia.

V oblasti celoživotního vzdělávání (dále též „CŽV“) nabízí fakulta více než 150 profesně zaměřených vzdělávacích programů pro učitele a další pedagogické pracovníky. Zde se jedná jak o studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, dalších kvalifikačních předpokladů nebo k výkonu specializovaných činností, tak i o různé programy k prohlubování odborné kvalifikace. Součástí koncepce CŽV je i Univerzita třetího věku, jejíž některé programy mají na fakultě již mnohaletou tradici a jejich nabídka se spolu se stoupajícím zájmem seniorů rozšiřuje. Ve všech typech programů celoživotního vzdělávání CŽV studuje v současnosti přibližně 2500 frekventantů, přičemž se tento počet dlouhodobě zvyšuje.

Souběžně se změnami v koncepci, obsahu i organizaci studia a snahou o zvyšování jeho kvality kladla v uplynulém období fakulta důraz též na implementaci elektronické podpory studia, a to jak v rovině podpory výuky, tak i v rovině organizačního a administrativního zabezpečení, resp. elektronizace studijní agendy. V současné době je u převážné většiny předmětů kombinovaného studia a významné části předmětů prezenčního studia výuka podporována virtuálním vzdělávacím prostředím Moodle.

Elektronizace studijní agendy je zabezpečována prostřednictvím univerzitního Studijního informačního systému, který se stal hlavní formou studijní evidence na univerzitě. Do informačního systému jsou na fakultě zaznamenávána, resp. přenášena data týkající se všech bakalářských, magisterských a doktorských studií. Využívání studijního informačního systému pro oblast ČŽV není dosud dořešeno.

Zapojení studentů do systému vnitřního hodnocení je chápáno jako zvláště významný způsob podpory kvality v rámci institucí terciárního vzdělávání. Dopusud nejrozšířenějším způsobem studentského hodnocení je realizace hodnocení jednotlivými katedrami vlastní anketou či dotazníkem, který zohledňuje specifika příslušných studijních oborů či skupin oborů charakterově příbuzných. Hlavním způsobem studentského hodnocení výuky by však měl být model celofakultního studentského hodnocení výuky. Řada návrhů a pilotně realizovaných opatření v současné době vyústila v novou koncepci celofakultního studentské hodnocení výuky, jehož záměrem je na obecné úrovni postihnout ty aspekty výuky, které nejsou významně ovlivněny specifiky jednotlivých oborů. Nový model celofakultního hodnocení byl již ověřen a od akademického roku 2011/2012 bude plně využíván.

Pedagogická fakulta věnuje velkou pozornost péči o studenty se specifickými studijními potřebami. Tato péče, do níž se zapojuje řada pracovišť, zahrnuje podporu před vlastním zahájením studia včetně podpory při přijímacím řízení, podporu při nástupu do studia, v rámci jeho průběhu i při ukončování studia. Na fakultě byla zřízena poradna pro studenty s handicapem, jejíž činnost je nasměrována jak na studenty fakulty, tak na studenty jiných fakult univerzity. Působí zde též Akademická poradna orientovaná na psychologické a psychiatrické poradenství pro studenty.

Strategické záměry

1. Usilovat se o zkvalitňování veškeré vzdělávací činnosti fakulty.
2. Ve vzdělávací činnosti reflektovat strategickou orientaci univerzity na profil výzkumné univerzity.
3. Dbát na hlubší propojování magisterských studijních programů s vědeckou prací.
4. Za hlavní orientaci fakulty ve vzdělávací činnosti považovat v kontextu s profilací fakulty jako součásti výzkumné univerzity i v kontextu modelu přípravy učitelů magisterská a doktorská studia.
5. Analyzovat funkčnost strukturovaného modelu a dopady restrukturalizace studia do oblasti vysokoškolské přípravy učitelů.
6. Formulovat strategii dalšího rozvoje z hlediska pojetí programu učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní a střední školy.
7. Ve spolupráci s univerzitou zkoumat možnost přebírání garance pedagogicko-psychologické části učitelských programů i na dalších součástech univerzity.
8. Optimalizovat podmínky pro realizaci mezifakultních studií a pro absolvování předmětů studentů fakulty na jiných fakultách univerzity a opačně.
9. Analyzovat současnou podobu přijímacího řízení a navrhnout jeho úpravy.

10. Provést analýzu stávajících studijních programů a jejich oborů ve vztahu k požadavkům praxe a zájmu uchazečů a reflektovat její výsledky z hlediska akreditací a otevírání oborů.
11. Usilovat o zkvalitňování přípravy budoucích učitelů v kontextu s kurikulární reformou v regionálním školství jakožto vůdčích aktérů požadovaných proměn a o zlepšování jejich kompetencí a adaptability v kontextu měnících se potřeb a podmínek školské praxe.
12. Podporovat kombinované formy studií a rozšířit jejich nabídku v navazujících magisterských studijních oborech.
13. Prohlubovat zahraniční spolupráci ve studijních programech.
14. Rozšiřovat nabídku studia v cizích jazycích pro samoplátce.
15. Rozšiřovat nabídku programů ČŽV především v těch oblastech, které představují významný příspěvek k profesnímu vzdělávání, a dbát o zvyšování kvality vzdělávání v programech ČŽV.
16. Podporovat úsilí univerzity o prosazování přijetí pravidel pro další profesní vzdělávání pedagogických pracovníků s významnou úlohou univerzit.
17. Zkvalitnit pojetí a organizaci pedagogické praxe studentů fakulty.
18. Rozvíjet spolupráci s fakultními školami a pracovišti spolupracujícími na zabezpečení studijních programů fakulty.
19. Rozvíjet a zkvalitňovat systém studentského hodnocení výuky jako zvláště významného nástroje vnitřního hodnocení fakulty a podporovat jeho aplikaci ve všech formách vzdělávání na fakultě.
20. Dokončit elektronizaci studijní agendy ve všech studijních programech a jejich oborech, včetně elektronizace studijní agendy dalších typů studií.
21. Podporovat implementaci inovativních forem a metod výuky s využitím edukačního potenciálu informačních a komunikačních technologií.
22. Pokračovat ve zlepšování podmínek pro výuku a studium.
23. Rozvíjet informační a poradenské služby pro studenty a zkvalitňovat jejich funkce z hlediska obsahu i dostupnosti v průběhu celého studia.
24. Aktivně podporovat vzdělávání studentů se specifickými vzdělávacími potřebami a pokračovat ve vytváření odpovídajících podmínek pro jejich studium.

Nástroje

- a) Analyzovat možnosti a směry zvyšování kvality vzdělávací činnosti fakulty a způsoby jejího hodnocení z hlediska modelu vnitřního hodnocení kvality v rámci institucí terciárního vzdělávání.
- b) Rozvíjet prvky hodnocení kvality vzdělávací činnosti fakulty a propojovat je s dalšími evaluačními a autoevaluačními aktivitami fakulty.

- c) Podporovat zvyšování kvality vzdělávací činnosti fakulty vytvářením příslušných systémových, organizačních a materiálních podmínek i z hlediska optimalizace jejího personálního zabezpečení, včetně posílení role garantů a zvýšení jejich odpovědnosti za kvalitu jednotlivých studijních oborů.
- d) Iniciovat vznik studentských vědeckých skupin a podporovat zapojení studentů do grantů a vědeckých aktivit vědeckovýzkumných aktivit kateder, resp. fakulty.
- e) Materiálně, technicky a personálně podporovat organizaci studentských konferencí.
- f) Pokračovat v podpoře a odměňování mimořádných aktivit studentů v oblasti vědy a výzkumu, studia a umělecké a sportovní činnosti.
- g) Podporovat úsilí univerzity o nárůst počtu státem financovaných magisterských a doktorských studentů.
- h) Stabilizovat počty studentů v bakalářských studijních programech.
- i) Odstraňovat překážky v prostupnosti studia a podporovat přechod absolventů bakalářských studijních programů fakulty do navazujících magisterských studijních programů.
- j) Získávat do navazujících magisterských studijních programů absolventy bakalářských studijních programů z jiných vysokých škol.
- k) Vyhodnotit úspěšnost absolventů bakalářských studijních programů z jiných vysokých škol v navazujících magisterských studijních programech fakulty.
- l) Analyzovat stávající dělené studijní programy a zhodnotit argumenty pro návrat k neděleným studijním programům, resp. pro koexistenci obou modelů přípravy učitelů.
- m) Podílet se na vyhodnocení a fungování zavedeného jednotného kreditního systému a posoudit návrhy na jeho modifikaci.
- n) Zhodnotit personální zabezpečení studijních oborů z hlediska udržitelnosti akreditace učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní a střední školy do budoucna a zvážit v odůvodněných případech její zúžení.
- o) Zvážit možnosti zlepšení struktury personálního zabezpečení některých oborů učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní a střední školy integrací příslušných pracovišť do větších celků s lepší perspektivou.
- p) Vyhodnotit zkušenosti z dosavadní realizace mezifakultních studií včetně efektivity mezifakultní spolupráce, zvážit možnosti rozšíření těchto studií a připravit návrhy na zlepšení jejich organizace a propagace.
- q) Provést analýzu požadavků na uchazeče v kontextu požadavků státních maturit a zvážit využití výsledků státních maturit při přijímacím řízení.
- r) Vyhodnotit širší nabídky učitelských oborů, analyzovat způsob jejich otevírání včetně počtů studentů a provést redukci množství studijních kombinací.
- s) Na základě analýzy společenské poptávky a kapacity fakulty připravit akreditaci nových studijních oborů, resp. rozšíření akreditace stávajících oborů pro kombinovanou formu studia, a to zvláště v navazujících magisterských studijních oborech.

- t) Analyzovat možnosti realizace kombinovaného studia jazykových oborů a případně zahájit kroky k akreditaci těchto oborů v kombinované formě.
- u) Zvýšit podporu kombinovaných forem studií z hlediska produkce distančních opor studia a zvláště pak z hlediska elektronické podpory prostřednictvím virtuálního vzdělávacího prostředí Moodle s cílem zefektivnění výuky.
- v) Analyzovat současný model organizace výuky kombinovaných studií na fakultě a navrhnout jeho optimalizaci.
- w) Zkvalitňovat zahraniční spolupráci při zabezpečování a realizaci studijních programů a oborů včetně podpory mobility studentů, společných programů a společného vedení závěrečných prací.
- x) Analyzovat dosavadní zkušenosti s organizací mobility studentů, revidovat pravidla uznávání předmětů absolvovaných na zahraničních institucích a navrhnout příslušná opatření.
- y) Podpořit nabídku studia v cizích jazycích pro samoplátce a vytvořit systémové a organizační podmínky pro rozšíření nabídky a zvýšení kvality studia pro samoplátce včetně propagace studia, tvorby studijních textů i zvyšování jazykových kompetencí pracovníků.
- z) Zaměřit se na účinnější způsoby propagace nabídky kurzů CŽV, rozpracovat systému podpory realizace CŽV a jeho řízení na fakultě a pokračovat v elektronizaci agendy CŽV.
- aa) Analyzovat další možnosti uznávání předmětů CŽV v pregraduálním studiu.
- bb) Provádět pravidelné analýzy zabezpečení a kvality vzdělávacích programů CŽV včetně využití prvků studentského hodnocení.
- cc) Zpřístupňovat kurzy CŽV většímu počtu zájemců se specifickými vzdělávacími potřebami i rodičům na mateřské dovolené.
- dd) Vyhodnotit zkušenosti z pedagogické praxe studentů v navazujícím magisterském studiu a inovovat její koncepci a organizaci včetně příslušných evaluačních nástrojů.
- ee) Pokračovat v optimalizaci sítě fakultních škol a vytváření sítě spolupracujících pracovišť.
- ff) Zabezpečit pro podporu organizace a realizace pedagogických praxí adekvátní elektronické prostředí.
- gg) Na základě pilotního ověření celofakultního systému hodnocení výuky studenty vytvářet podmínky pro jeho budoucí aplikaci též v kombinovaných studiích a v rámci programů CŽV.
- hh) Průběžně vyhodnocovat výsledky studentského hodnocení výuky, analyzovat jeho přínosy a dopady a modifikovat užitý výzkumný nástroj.
- ii) Podporovat další způsoby studentského hodnocení výuky realizované v rámci předmětů, resp. kateder.
- jj) Dokončit kompletní elektronizaci studijní agendy a zveřejňování závěrečných prací v rámci bakalářských, magisterských a doktorských studií a usilovat o elektronizaci studijní agendy programů CŽV.

- kk) Materiálně, organizačně a metodicky podporovat zavádění inovativních forem výuky založených na využívání soudobých informačních a komunikačních technologií.
- ll) Rozvíjet elektronickou podporu výuky virtuálním vzdělávacím prostředím Moodle i pro prezenční formy studia.
- mm) Na základě reflexe zkušeností s organizací studia upravovat příslušné předpisy a pravidla pro organizaci studia na fakultě.
- nn) Pokračovat ve zlepšování materiálních podmínek pro výuku a studium cestou modernizace učeben, laboratoří a studoven a rozvoji jejich prezentačního, informačního i specifického vybavení.
- oo) Rozšiřovat nabídku digitalizovaných studijních materiálů a zkvalitňovat informační a komunikační podpory studia.
- pp) Usilovat o zřízení studentského klubu v prostorách fakulty.
- qq) Podporovat rodiče na mateřské dovolené postupným vybudováním příslušného podpůrného zázemí fakulty včetně zapojení se do iniciativy univerzitní mateřské školy.
- rr) Zabezpečovat informační podporu studentů prostřednictvím různých informačně poradenských aktivit před vlastním zahájením studia, při nástupu do studia, v rámci jeho průběhu i při ukončování studia, resp. při hledání jejich profesního uplatnění.
- ss) Zkvalitňovat poskytované poradenské služby orientované na pedagogickou, speciálně pedagogickou a psychologickou podporu studentů včetně zabezpečování krizové intervence a informační podporu studentů se specifickými vzdělávacími potřebami.
- tt) Zlepšovat péči o studenty se specifickými vzdělávacími potřebami a odstraňovat překážky v jejich studiu včetně efektivnější informovanosti o problematice sociální integrace mezi pedagogy i studenty a optimalizace organizace jejich studia.
- uu) Podporovat služby poskytované studentům se specifickými vzdělávacími potřebami zahrnující rozšiřování poskytované informační podpory, vyššího využívání asistentství, technických prostředků, vhodných studijních materiálů a realizace stavebních úprav s ohledem na potřeby studentů, včetně zabezpečení finanční podpory těchto aktivit formou grantů.

3. Zahraniční spolupráce

Cíl: rozšiřovat a zkvalitňovat zahraniční spolupráci fakulty ve vědecké a vzdělávací činnosti a posilovat mezinárodní pozici v rámci skupiny obdobně orientovaných vysokých

Současný stav

Pedagogická fakulta dlouhodobě spolupracuje ve vědecké a vzdělávací činnosti s řadou zahraničních vysokých škol, ústavů a výzkumných institucí. Spolupráce se zahraničními institucemi probíhá na základě smluvních závazků, v rámci aktivit souvisejících

s institucionálním členstvím či individuálním členstvím pracovníků fakulty v mezinárodních asociacích či federacích, ale též neformálně při řešení konkrétních projektů a při organizování mezinárodních akcí. Do mezinárodní spolupráce jsou v různé míře zapojeny prakticky všechny katedry a ústavy fakulty. Spolupráce v oblasti odborných a vědecko-výzkumných aktivit se zahraničními univerzitami má velkou tradici. Mezi nejčastější partnery fakulty a jejích pracovišť náleží instituce ze Slovenska, Německa, Rakouska, Polska, Velké Británie a Francie.

Získávání a rozšiřování kontaktů v mezinárodním měřítku se nejčastěji děje na platformě mezinárodních projektů a programů. Fakulta se dlouhodobě usiluje o to, aby se její pracoviště zapojovala do mezinárodních projektů a navazovala spolupráci s vysokými školami a výzkumnými pracovišti v zahraničí, neboť si je plně vědoma toho, že pro další úspěšný rozvoj vědy na fakultě je zapotřebí být v kontaktu s předními pracovišti a zapojit se do odborných sítí. Přestože lze toto úsilí s ohledem na šíři mezinárodní spolupráce považovat za relativně úspěšné, nejsou do těchto aktivit srovnatelně zapojena všechna pracoviště.

Kontakty se zahraničními institucemi jsou udržovány a rozšiřovány i díky tomu, že Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze organizuje každý rok řadu mezinárodních konferencí a akcí. Fakulta má dobré zázemí pro pořádání velkých mezinárodních konferencí a symposií a bohaté zkušenosti i kvalitní technologické zázemí. Každý rok organizuje a zabezpečuje desítku významných mezinárodních akcí, na kterých aktivně participují stovky zahraničních odborníků.

Spolupráce se zahraničními fakultami se uskutečňuje také při naplňování dohod uzavřených Univerzitou Karlovou v Praze nebo přímo Pedagogickou fakultou (9 fakultních dohod s univerzitami v zahraničí). Výsledkem této spolupráce jsou nejen výměnné studijní pobyty, ale i publikace a organizování mezinárodních soutěží či konferencí. Na základě těchto dohod se realizují mobility akademických pracovníků, doktorandů i studentů. Akademičtí pracovníci upřednostňují krátkodobé přednáškové nebo studijní pobyty s předem dojednaným pracovním programem, zatímco studenti obvykle vyjíždějí do zahraničí studovat aspoň na jeden semestr. Fakultní dohody podporují zejména mobility studentů jazykových kateder, kteří mají absolvovat v průběhu svého studia povinnou zahraniční stáž. V rámci recipročních fakultních dohod jsou přijímány a vysílány skupiny studentů ke krátkodobým stážím a také jednotlivci k semestrálním studijním pobytům.

Rozsah a spektrum realizovaných mobilit studentů během studia uskutečňovaných především na základě LLP ERASMUS programu lze obecně považovat za silnou stránku fakulty. Fakulta v tomto kritériu zaujímá jedno z předních míst na Univerzitě Karlově v Praze, což je dáno i informační a konzultační podporou mobilitám studentů ze strany ERASMUS koordinátorů kateder, součástí fakulty i ze strany univerzity včetně významné podpory ekonomické. V organizaci mobilit studentů však třeba řešit potíže spojené s přechodem k modelu dělených studií a uznáváním kreditů za některé v zahraničí absolvované předměty.

Dalším typem prestižní zahraniční spolupráce fakulty je její participace na programu ERASMUS Mundus. Fakulta byla jednou z prvních v EU a první na univerzitě, jíž se podařilo v roce 2005 zapojit do tohoto programu. Program MA Special Education Needs je zabezpečován konsorciem tří vysokoškolských institucí, které spolupracují při realizaci navazujícího magisterského studia v graduačním programu pro studenty

a akademické pracovníky ze třetích, resp. mimoevropských zemí. Zkušenosti s výukou studentů a akademických pracovníků z mimoevropských zemí, zejména z Asie a Afriky, ale též z USA, Kanady a Japonska, jsou velmi cenné pro rozvoj mezinárodních vztahů a pro rozšiřování nabídky placených studií pro uchazeče ze zahraničí na fakultě.

Akademičtí pracovníci Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze jsou také zapojeni do řady významných mezinárodních organizací nebo vědeckých společností jednak formou institucionálního členství, jednak členství individuálního. Pedagogická fakulta UK v Praze je řadu let institucionálním členem Association of Teacher Education in Europe – ATEE a významně se podílí i na jejím řízení. Přínos členství spočívá především v možnostech spolupráce se zahraničními odborníky, přípravy grantů, společných evropských studií atp.

Z hlediska individuálního členství v mezinárodních organizacích měla Pedagogická fakulta UK v Praze v posledních pěti letech své zástupce ve více než třiceti organizacích. Akademičtí pracovníci fakulty působí také individuálně či jako zástupci fakulty, resp. jejich pracovišť v redakčních radách mezinárodně vydávaných časopisů.

Zahraniční akademičtí pracovníci přijíždějí na Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze nejčastěji v rámci programu LLP-ERASMUS, meziuniverzitních, mezivládních a fakultních smluv či na pozvání pracovníků konkrétního pracoviště. Jedná se jak o krátkodobé přednáškové pobyty, tak o dlouhodobé návštěvy odborníků, nejčastěji z Velké Británie, USA, Francie, Německa a Slovenska, s cílem uspořádat cyklus přednášek nebo za účelem studia. V roce 2009 takto navštívilo fakultu celkem 231 zahraničních hostů, z nichž více jak polovina (126) přicestovala na mezinárodní konference.

Strategické záměry

1. Usilovat o to, aby pracoviště fakulty navazovala spolupráci se špičkovými zahraničními univerzitami, vysokými školami a výzkumnými pracovišti.
2. Usilovat o to, aby se pracoviště fakulty zapojovala do prestižních mezinárodních projektů.
3. Pokračovat v zapojování fakulty do významných mezinárodních organizací a asociací a do mezinárodních univerzitních sítí, jejichž členem je univerzita.
4. Podporovat aktivity ve směru zahraniční prezentace výsledků vědecko-výzkumných a vzdělávacích aktivit fakulty.
5. Podporovat dlouhodobé pobyty akademických pracovníků na zahraničních univerzitách jako součást jejich kvalifikačního růstu.
6. Hledat a rozvíjet podmínky pro zajištění dlouhodobých pobytů významných světových odborníků.
7. Motivovat a podporovat pracoviště pro pořádání mezinárodních konferencí, seminářů a workshopů s účastí špičkových zahraničních odborníků.
8. Podporovat systémově a organizačně mobility studentů, zejména v rámci programu LLP Erasmus.

9. Ve větší míře využívat mezinárodní spolupráce při zajišťování doktorských studií a propojovat činnosti doktorandů se zahraničními aktivitami fakulty cestou posílení společných doktorských programů, participace doktorandů na mezinárodních projektech a aktivního zapojení doktorandů do vědeckých a výzkumných aktivit včetně jejich členství v profesních a odborných organizacích.
10. Klást důraz na zvyšování jazykových kompetencí akademických pracovníků a doktorandů v odborné rovině tak, aby se dále rozvíjela jejich schopnost vyučovat svůj obor v cizím jazyce a spolupracovat ve svém oboru se zahraničím.
11. Hledat možnosti, jak vytvářet podmínky pro zaměstnávání mladých zahraničních absolventů doktorských studií a jejich odborné působení na fakultě.
12. Zkvalitňovat mezinárodní spolupráci zejména při naplňování programu ERASMUS Mundus a rozšiřovat nabídku kvalitních magisterských programů pro zahraniční studenty.

Nástroje

- a) Podporovat uzavírání bilaterálních smluv se špičkovými zahraničními vysokoškolskými a vědecko-výzkumnými pracovišti.
- b) Pokračovat v naplňování univerzitních smluv o přímé spolupráci, na nichž participuje fakulta, a v naplňování fakultou uzavřených dohod v oblasti zahraniční spolupráce.
- c) Provádět důkladnou analýzu a vyhodnocení efektivity mezinárodních aktivit fakulty a přínosu jejího zapojení do přímé spolupráce v rámci meziuniverzitních dohod a fakultních smluv s cílem zvýšit jejich dopad na kvalitu vzdělávání a výzkumu na fakultě a vzhledem k profilování fakulty jako součásti vědecké univerzity.
- d) Posuzovat konkrétní zahraniční vztahy z hlediska kvality a přínosu pro fakultu; vyžadovat objektivně hodnotitelné výsledky a výstupy zahraničních pobytů doktorandů a akademických pracovníků.
- e) Zvýšit úspěšnost fakulty v získávání mezinárodních projektů EU zejména v těch oblastech, v nichž fakulta dosahuje vynikajících výsledků v mezinárodním měřítku.
- f) V rámci vícekritériálního hodnocení pracovišť fakulty motivovat pracoviště k intenzifikaci mezinárodní spolupráce, především v oblasti vědy a výzkumu.
- g) Usilovat o vytvoření funkčního zázemí a kvalitních administrativních podmínek na fakultě pro přípravnou fázi podávání žádostí mezinárodních projektů.
- h) Prohlubovat spolupráci s ostatními pedagogickými fakultami v ČR a v zahraničí a dalšími institucemi, které realizují aktivity na poli výchovy a vzdělávání.
- i) Podporovat zapojení akademických pracovníků jako zvaných expertů do výzkumných programů OECD a UNESCO a do práce komisí EU.
- j) Zkvalitňovat formy prezentace fakulty o výsledcích jednotlivých pracovišť fakulty na poli vědy, výzkumu a mezinárodní spolupráce.
- k) Efektivnějšími cestami distribuovat a propagovat nabídky fakulty na spolupráci se zahraničními institucemi.

- l) Ve větším rozsahu, centralizovaně a systematicky propagovat studia na fakultě pro zahraniční studenty, doktorandy a odborníky.
- m) Podporovat mobility akademických pracovníků, především v rámci programu LLP Erasmus, univerzitních dohod a mezivládních smluv.
- n) Získávat pro realizaci doktorských studií zahraniční akademické pracovníky vynikajících kvalit a významné zahraniční odborníky.
- o) Získávat pro zabezpečení studia jazykových oborů a studií v cizím jazyce zahraniční odborníky, graduované pracovníky a lektory.
- p) Materiálně, technologicky a administrativně podporovat pracoviště pořádající mezinárodní konference, semináře a další odborné akce.
- q) V rámci systému vícekriteriálního hodnocení pracovišť fakulty zohlednit jejich organizační a koncepční činnost v zajišťování mezinárodní spolupráce.
- r) Pokračovat v podpoře mobilit studentů v rámci programu LLP Erasmus, na bázi fakultních dohod, nabídek dlouhodobých studijních pobytů nabízených MŠMT ČR, DZS, NAEP a mezivládních dohod o spolupráci.
- s) Pokračovat v podpoře dvojího vedení doktorských prací (co-tutelle) a dále rozšiřovat zapojení fakulty do společných doktorských studijních programů s předními zahraničními pracovišti.
- t) Administrativně, organizačně a ekonomicky podporovat pobyty zahraničních studentů doktorských studií, zahraničních odborníků a akademických pracovníků.
- u) Zapojovat doktorandy a mladé akademické pracovníky do mezinárodních výzkumných programů.
- v) Rozšiřovat nabídku možností pro doktorandy prezentovat výsledky své práce na mezinárodních odborných fórech včetně mezinárodních škol pro doktorandy, symposií a konferencí v zahraničí. Získávat nadané zahraniční studenty do doktorských studijních programů a rozšiřovat nabídku doktorských studijních programů pro zahraniční studenty.

4. Rozvoj a zabezpečení činností fakulty

Cíl: rozvíjet personální, materiální a technologickou infrastrukturu fakulty tak, aby odpovídala vytčeným záměrům a úkolům v oblasti vědecké a vzdělávací činnosti

Současný stav

Mezi významné oblasti dlouhodobého záměru fakulty náleží oblast rozvoje a zabezpečení její činnosti. Jde především o řešení otázek personálního zabezpečení, organizační a řídicí struktury, vnitřního hodnocení kvality, rozvoje materiální infrastruktury, informační a technologické infrastruktury, pracovního a studijního prostředí a financování fakulty.

Pedagogická fakulta uskutečňuje vzdělávací, vědeckou a uměleckou činnost prostřednictvím svých dvaceti kateder a dvou ústavů. Tato činnost je podporována ze strany osmi jiných pracovišť fakulty a děkanátu. Na fakultě ke konci roku 2010 působilo 361,5 přepočtených zaměstnanců, z toho pak 239,6 přepočtených akademických pracovníků (314 fyzických osob), kteří zabezpečovali výuku pro 5087 studentů a cca 2500 frekventantů programů CŽV. Personální zajištění studijních programů a oborů je na fakultě na odpovídající úrovni, a to jak z hlediska počtu, tak i struktury profesorů (19) a docentů (64). Všechny studijní programy a obory splňují personální kvalifikační předpoklady stanovené Akreditační komisí. V porovnání s ostatními pedagogickými fakultami lze personální situaci na fakultě hodnotit jako nadprůměrnou. Určitým problémem je graduovanost vyučujících na filologických katedrách, kde se fakulta potýká s nedostatkem vyučujících z řad docentů a profesorů. Fakulta má též příznivý poměr mezi akademickými pracovníky fakulty a externisty. Výuka je zajišťována ve vysoké míře kmenovými akademickými pracovníky, neboť fakulta spolupracuje celkově se 103 externisty, kteří se podílejí na realizaci výuky napříč studijními programy a obory ve 198 předmětech z celkového počtu 1364.

Pedagogická fakulta se jako součást Univerzity Karlovy v Praze usiluje o naplňování standardů a směrnice pro vnitřní zajištění kvality v rámci institucí terciárního vzdělávání. Využívá k tomu formalizované programové dokumenty a vnitřní předpisy univerzity i programové a evaluační dokumenty, pravidla, informační systémy a opatření fakulty. V rámci naplňování směrnice oblasti Politika a procedury pro zajištění kvality vychází fakulta z univerzitních dokumentů. Vlastní programový dokument orientovaný cíleně a komplexně na oblasti systému zajištění kvality deklarované ve směrnici fakulta dosud zpracovaný nemá. Z hlediska naplňování obsahu směrnice Schvalování, monitorování a pravidelné hodnocení programů a kvalifikací fakulta realizuje různými způsoby a v rámci různých organizačních postupů všechny směrnici deklarované oblasti. Zlepšit by bylo třeba pravidelnost hodnocení včetně zapojení externích členů do hodnocení a dále šíři a efektivitu zpětné vazby od zaměstnavatelů absolventů fakulty. Obsah směrnice Hodnocení studujících je v podmínkách fakulty naplňován aplikací vnitřních předpisů univerzity a fakulty. Směrnice Zajištění kvality vyučujících je naplňována z hlediska procedur pro přijímání a jmenování zaměstnanců formu výběrových řízení, uplatňováním graduačních a kompetenčních kritérií pro zařazování do mzdových tříd definovaných v rámci vnitřního mzdového předpisu univerzity i podporou profesního růstu zaměstnanců. Naplňování směrnice Studijní zdroje a podpora studujících usilující o to, aby zdroje dostupné studujícím byly dostatečné a přiměřené pro všechny nabízené programy, je implementováno do přípravy akreditace i vlastní realizace studijních oborů a jednotlivých předmětů. Směrnice Informační systémy je naplňována prostřednictvím rozvoje informačního systému garantovaného univerzitou a využíváním jeho výstupů pro potřeby evaluace fakulty. Směrnice Veřejná informovanost je naplňována z hlediska poskytování informací o nabízených programech, jejich předpokládaných výstupech a udělovaných kvalifikacích v rámci univerzity i fakulty.

Samo úsilí o zabezpečení kvality souvisí integrálně s ostatními aktivitami instituce v oblasti vnitřního hodnocení pedagogické a vědecké činnosti, resp. ostatními evaluačními a autoevaluačními aktivitami. Akty evaluace a autoevaluace jsou realizovány, resp. navozovány na úrovni fakulty, pracoviště a jednotlivých akademických pracovníků a jsou provázány přímo nebo nepřímo s profesním růstem a

odměňováním. Za základní vnitroevaluační aktivitu fakulty možno považovat vícekriteriální hodnocení pracovišť fakulty, uskutečňované s cílem získat evaluační data o pedagogické, vědecké a další činnosti pracovišť fakulty, podpořit řízení a poskytnout zpětnovazební informace pracovištím. Pro pracoviště jsou výsledky vícekriteriálního hodnocení významné, neboť slouží jako podklad pro sestavení rozpočtu pracovišť v rámci střediskového hospodaření i jako nástroj objektivizace, resp. spravedlnosti a transparentnosti rozdělování fakultních zdrojů. Systém vícekriteriálního hodnocení pracovišť fakulty není však dostatečně citlivý na kvalitu realizované pedagogické a vědecké činnosti. V dalším vývoji systému bude proto nezbytné hledat a implementovat kvalitativní ukazatele doplňující dosud převážně užívané ukazatele kvantitativní. Záměrem je též dopracovat vícekriteriální hodnocení pro podmínky ostatních pracovišť fakulty tak, aby byl daný systém jednotnou vnitroevaluační aktivitu fakulty.

Základní podmínkou uskutečňování činností a funkcí fakulty je její materiální infrastruktura s adekvátními kapacitními a funkčními parametry. Pedagogická fakulta je dislokována v pěti objektech. Hlavní sídlo se nachází v ulici M. D. Rettigové, Praha 1. Budova má kapacitu 2564 m² učeben a 2869 m² pracoven a je zde dislokována většina kateder, jiných pracovišť a děkanát. V hlavní budově je též zajišťována v největší míře výuka bakalářských a navazujících magisterských studijních programů, a to jak v prezenční, tak i kombinované formě. Po stavební stránce vyžaduje budova kompletní rekonstrukce inženýrských sítí, rozvodů, vnějšího pláště a oken. Prováděny zde byly v posledních letech pouze dílčí opravy a rekonstrukce v rámci modernizace některých učeben, neboť investiční akce jsou komplikovány soudním sporem s Magistrátem hl. m. Prahy o vlastnická práva k budově. Budova v Královické ulici v Brandýse nad Labem poskytuje 1900 m² učeben a je využívána pro výuku v prezenční, ale zejména pak v kombinované formě a pro nepravidelné vzdělávací aktivity. V areálu je řada sportovišť a krytý plavecký bazén. V roce 2009 byla dokončena částečná rekonstrukce objektu, v jejímž rámci bylo modernizováno sedm učeben a vybudovány další kapacity vzdělávacího střediska, jejichž plné využití vyžaduje provedení rekolaudace. Budova v ulici Myslíkova, Praha 1 s kapacitou 319 m² učeben a 570 m² pracoven slouží především pro vědeckou a vzdělávací činnost zde dislokovaných pracovišť. Budova byla v roce 2007 kompletně rekonstruována. Budova v Celetné ulici, Praha 1 je využívá především pro jazykovou výuku. Budova slouží i jiným fakultám univerzity a fakulta v ní užívá 694 m² učeben a 226 m² pracoven, za což hradí podíl na nákladech RUK. Budova v Hloubětínské ulici, Praha 9 slouží kapacitou 206 m² učeben a 236 m² pracoven na základě dohody o společném užívání nebytových prostor s ÚJOP pro organizaci a realizaci výuky programů ČŽV. Dislokační a prostorovou situaci fakulty lze celkově charakterizovat jako nevýhodnou a stísněnou. Druhá největší budova fakulty je dislokována v jiném městě, což komplikuje dojíždění a přejíždění studentů. Stejně jako některé další fakulty univerzity trpí i Pedagogická fakulta, jak prokázaly analytické studie stavební infrastruktury univerzity provedené v letech 2006-2008, prostorovou tísní a nedostatečným zázemím pro svou činnost.

Součástí materiálního a technického rozvoje fakulty je zlepšování podmínek pro výuku a studium cestou rekonstrukce a modernizace vybavení poslucháren, učeben, laboratoří a dalších výukových prostor. Orientace na zlepšování pracovního a studijního prostředí je dlouhodobě chápána jako velmi důležitá a jako priorita byla též včleněna do předchozích dlouhodobých záměrů. V rámci jejich naplňování vznikl do konce roku 2010 v objektech fakulty komplex sedmnácti celkově rekonstruovaných a multimediálně vybavených

výukových prostor a jedenácti výukových prostor modernizovaných, resp. vybavených inovovanou technologií. V budově v ulici M. D. Rettigové tak byly postupně rekonstruovány, resp. modernizovány 3 multimediální posluchárny a 12 učeben, laboratoří a dalších prostor, v budově v ulici Královické 3 multimediální posluchárny a 4 učebny a v budově v ulici Myslíkova 2 multimediální posluchárny a 4 učebny. Všechny rekonstruované a modernizované prostory jsou vybaveny soudobou prezentační, audiovizuální, řídicí a počítačovou technologií umožňující jejich víceúčelové využití a realizaci různých didaktických záměrů.

Informační a technologická infrastruktura na Pedagogické fakultě představuje oblast jejího rozvoje, která se kontinuálně a dlouhodobě vyvíjí a aktualizuje. Dynamika vývoje informační a technologické infrastruktury je na fakultě dána jednak rychlým vývojem technologií, zvyšujícím se využíváním jejich funkcí a změnami nároků a požadavků fakulty na vlastní infrastrukturu a služby, které by měla poskytovat, jednak snahou o těsnější integraci či centralizaci systémů, služeb a agend. Informační a technologickou infrastrukturu, kterou fakulta využívá, lze pojímat ve dvou segmentech, a to segmentu rozvíjeném fakultou a segmentu univerzitním, jehož rozvoj a provoz je garantován univerzitou. Ve fakultním segmentu došlo v posledních letech především k rozvoji intranetu fakulty. Současně s intranetem byla v minulých letech zcela nově zpracována i koncepce webových stránek fakulty, která je založena na propojení s dalšími informačními systémy fakulty a univerzity. Zahájena byla implementace nového finančního systému IFIS s nadstavbou ve směru manažerského informačního systému. Ve fakultním segmentu jsou dále rozvíjeny telefonní služby, groupwiseové služby pro zaměstnance a spravována infrastruktura lokálních počítačových sítí v objektech fakulty. V univerzitním segmentu je využíván především centrální studijní informační systém a personální a mzdový systém. Další oblastí, kde fakulta využívá univerzitních služeb, je systém univerzitních identifikačních karet a s ním spojené služby včetně přístupových systémů.

Oblasti ekonomiky a financování provozu fakulty je na fakultě věnována zvýšená pozornost. Tato oblast byla podrobena v uplynulém období intenzivnímu hodnocení, na němž se podílely všechny vnitřní kontrolní mechanismy i fakultou či univerzitou realizované audity. Důvodem byl především výrazný propad výsledku hospodaření, k němuž došlo v důsledku kombinací nepříznivých okolností vnitřního i vnějšího charakteru v roce 2008 a který vedl i k odstoupení tehdejšího vedení fakulty. Po nástupu nového vedení fakulty počátkem roku 2009 byl zahájen proces naplňování koncepce usilující o zamezení deficitu komplexním přístupem ke snižování nákladů a ke zvyšování příjmů. Jejimi podstatnými prvky byla racionalizace pracovních úvazků na základě výsledků vícekriteriálního hodnocení pracovišť a opatření působící ve prospěch zvyšování příjmů fakulty v oblasti vlastních výkonů a doplňkové činnosti. Provedená opatření vedla spolu se zvýšením příspěvku ze státního rozpočtu ke stabilizaci ekonomiky a promítla se do dosažení kladného výsledku hospodaření již v roce 2009. Kladný výsledek hospodaření byl dosažen i v roce následujícím a lze předpokládat, že tento trend bude naplněn i v roce 2011.

Strategické záměry

1. Podporovat růst kvalifikační a odborné úrovně pracovníků adekvátně novým podmínkám její činnosti a vytčeným záměrům a úkolům v oblasti vědecké a vzdělávací činnosti.
2. Zkvalitňovat systém organizace, řídicí strukturu a vnitřní správu fakulty a posílit kompetence pracovníků pro zabezpečování řídicích a administrativních činností.
3. Usilovat z pozice součásti univerzity o naplňování standardů a směrnic pro vnitřní zajištění kvality v rámci institucí terciárního vzdělávání.
4. Rozvíjet prvky hodnocení kvality hlavních činností fakulty a propojit je do uceleného systému.
5. Dbát o rozvoj materiální infrastruktury fakulty jako základního předpokladu pro zajištění funkcí fakulty cestou rekonstrukcí a investičních aktivit.
6. Uplatňovat zásady investiční politiky v oblasti stavebních a rekonstrukčních aktivit a provádět efektivní údržbu a rekonstrukce stávajícího fondu budov fakulty.
7. Pečovat o rozvoj informační a technologické infrastruktury a zlepšování jejích funkcí a poskytovaných služeb a o širší a efektivnější využívání informačních a komunikačních technologií pro podporu všech hlavních činností fakulty.
8. Usilovat o zvyšování úrovně využívání informační a technologické infrastruktury při řízení a chodu fakulty a o zlepšování informačně-technologických kompetencí pracovníků.
9. Dbát o rozvoj složek materiální infrastruktury fakulty a zlepšování pracovních a studijních podmínek ve smyslu podpory vědecké a pedagogické činnosti a vytváření vhodného pracovního a studijního prostředí pro studenty a pracovníky fakulty.
10. Reagovat proměnou struktury financování fakulty a hledáním cest k posílení finančních zdrojů fakulty cestou vícezdrojového financování na trend snižování podílu normativně přidělovaných prostředků v rozpočtu.
11. Hledat a aplikovat nástroje podporující snižování podílu financování z příspěvku a zvýšení příjmů fakulty z vlastních výkonů, doplňkové činnosti a dalších zdrojů, včetně širšího zapojení fakulty do projektů financovaných z evropských fondů a získávání nových zdrojů financování.
12. Reagovat proměnou priorit ve vzdělávací i vědecké činnosti a podporováním kvality zabezpečovaných činností na vývoj systému rozdělování finančních prostředků v rámci univerzity, v němž se stále více prosazují ukazatele kvality.
13. Hledat a aplikovat nástroje podporující změnu ve struktuře nákladů fakulty a způsobu rozdělování finančních prostředků na fakultě.
14. Dbát o to, aby další strategické a koncepční dokumenty fakulty byly vázány na dlouhodobý záměr univerzity a fakulty a aby bylo naplňování dlouhodobého záměru fakulty podrobováno pravidelným kontrolám.

Nástroje

- a) Personální politiku fakulty zaměřit na stabilizaci klíčových akademických pracovníků s perspektivou plných úvazků u učitelů profilujících disciplín.
- b) Pokračovat v podpoře kvalifikačního a odborného růstu akademických pracovníků fakulty v systému plánování a rozvoje lidských zdrojů, poskytováním tvůrčího volna mladým pracovníkům na habilitační řízení v rámci možností střediskového hospodaření a rozvojových programů MŠMT a publikováním habilitačních prací ve fakultním vydavatelství.
- c) Zlepšovat kvalifikační zabezpečení všech studijních programů fakulty, prioritně pak graduovanost vyučujících na katedrách, kde je dlouhodobě nedostatek docentů a profesorů.
- d) Podporovat další vzdělávání akademických pracovníků jako významnou součást jejich odborného růstu.
- e) Působit ve směru zvýšení profesních kompetencí administrativních pracovníků prostřednictvím dalšího vzdělávání a posilovat prvky přímé odpovědnosti za kvalitní a efektivní vykonávání agend.
- f) Provádět optimalizace organizační struktury fakulty s cílem zefektivnit vnitřní správu a precizovat kompetence a odpovědnosti pracovníků na jednotlivých úrovních řízení fakulty a na jednotlivých administrativních funkcích.
- g) Zvýšit efektivitu práce řídicích a vedoucích pracovníků, a zprofesionalizovat manažerský způsob řízení; pro jeho zabezpečení pokračovat v implementaci moderního systému manažerských informací a jeho integraci s ostatními systémy.
- h) Rozpracovat programový dokument orientovaný cíleně na oblasti systému zajištění kvality dle standardů a směrnic pro vnitřní zajištění kvality v rámci institucí terciárního vzdělávání.
- i) Rozpracovat model vnitřního hodnocení kvality ve smyslu obsahu směrnic pro vnitřní zajištění kvality v rámci institucí terciárního vzdělávání, provázat jej s dalšími evaluačními aktivitami a aplikovat jej při hodnocení kvality všech hlavních činností fakulty na úrovni fakulty, pracoviště i pracovníka.
- j) Provést aktualizaci vícekriteriálního hodnocení akademických pracovišť fakulty se záměrem implementovat ve větší míře do systému kvalitativní ukazatele.
- k) Analyzovat možnosti vícekriteriálního hodnocení pro podmínky jiných pracovišť a složek děkanátu fakulty.
- l) Provést analýzu využití, využitelnosti a perspektiv využívání budov fakulty z provozního, stavebního, funkčního a ekonomického hlediska a realizace závěrům resp. výsledků analýzy.
- m) Vytvářet podmínky pro přípravu a realizaci rekonstrukcí a investičních akcí v budovách fakulty.
- n) V budově v ulici M. D. Rettigové usilovat především o rekonstrukce inženýrských sítí, rozvodů, vnějšího pláště a oken a o realizaci investičního plánu univerzity na rekonstrukci studovny a přilehlého dvora; investiční akce plánovat ve vazbě na proces dořešení vlastnických vztahů k budově.

- o) V budově v ulici Královické usilovat především o opravu střechy objektu, oprava střechy a podlahy sportovní haly a instalaci čisticí jednotky bazénu.
- p) V budově v ulici Myslíkova usilovat především o vybudování a zprovoznění studentského klubu.
- q) Zlepšovat funkční a parametry a rozvíjet struktury informační a komunikační báze fakulty ve všech objektech; postupně přecházet na standard 10 Gb Ethernetu a pokračovat v přípravě provozního nasazení IPv6 protokolu a implementace služeb přímo nad tímto protokolem.
- r) Modernizovat infrastrukturu bezdrátového připojení, zvýšit jeho kapacitu a dostupnost; usilovat o připojení k univerzitnímu systému Eduroam.
- s) Rozvíjet informační síť fakulty a její propojení se systémy univerzity z hlediska přístupů k datům správní agendy a dokončení elektronizace studijní agendy.
- t) Pokračovat v implementaci systému IFIS s cílem jeho efektivního využití jako finančního a manažerského informačního systému.
- u) Rozvíjet infrastrukturu pro podporu videokonferenčních a streamovacích, resp. webcastingových technologií pro podporu vědecké a vzdělávací činnosti fakulty.
- v) Usilovat o širší a efektivnější využívání informačních a komunikačních technologií při řízení a chodu fakulty.
- w) Rozvíjet kompetence pracovníků pro efektivní a funkční využívání možnosti informačních a komunikačních technologií včetně využívání specializovaných školení a certifikací.
- x) Pokračovat ve zlepšování podmínek pro výuku a studium cestou modernizace studijního prostředí, interiéru, technologického vybavení a funkčních parametrů učeben a dalších výukových prostor.
- y) Zkvalitňovat pracovní prostředí v pracovních i společných prostorách, usilovat o rozvoj přívětivého studijního a pracovního prostředí.
- z) Pokračovat v řešení dislokačních problémů fakulty.
- aa) Pokračovat v úsilí o zvýšení vlastních výkonů vyšším podílem hrazené výuky, především pak ze strany samoplátců, programů ČŽV a režie fakulty.
- bb) Zefektivnit institucionální podporu pracovišť pro podávání projektů a získávání prostředků včetně projektů evropských fondů.
- cc) Rozpracovat systémovou podporu získávání prostředků z dalších zdrojů financování na různých úrovních včetně vytvoření motivačně-pobídkového systému pro získávání dalších zdrojů financování.
- dd) Posilovat doplňkovou činnost fakulty, inovovat systém krátkodobých pronájmů kapacit fakulty a po rekolaudaci individuálních studoven v budově v ulici Královické revitalizovat činnost vzdělávacího střediska fakulty.
- ee) Pokračovat v procesu racionalizace pracovních úvazků na základě výsledků aktualizovaného vícekriteriálního hodnocení pracovišť s cílem snižovat objem osobních nákladů hrazených z příspěvku.

- ff) Rozpracovat systém rozdělování prostředků směrem k širšímu využití výsledků evaluace pracovišť i jednotlivců reflektující ukazatele rozvoje vědecké činnosti a další ukazatele kvality.
- gg) Optimalizovat stávající systém střediskového hospodaření pracovišť, posilovat pravomoci i zodpovědnost vedoucích středisek.
- hh) Provádět kontrolu souladu vytvářených a upravovaných strategických a koncepčních dokumentů fakulty z hlediska jejich souladu s dlouhodobým záměrem univerzity a fakulty.
- ii) Provádět pravidelně kontrolu plnění dlouhodobého záměru fakulty.